

"Sajer" izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.
Narodina velja za Avstro-Ogrsko: za celo leto 3 krome, za pol in tretji leta razmerno; za Nemečijo stane za celo leto 5 krome, za Ameriko pa 6 krom; za drugo inozemstvo se ratuni narodenino z ozirom na visokost postnine. Narodenino je plateni naprej. Posamezne številke se prodajajo po 6 vin.

Uredništvo in upravljivost se nahaja v Ptaju, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer. Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 17.

V Ptaju v nedeljo dne 28. aprila 1907.

VIII. letnik.

Somišljeniki!

V svrhu uspešne agitacije priredimo v raznih trajih

shode naprednih volilcev.

Taki shodi se vršijo:

V soboto, dne 27. aprila ob 5. uri popoldne v gostilni „Zigeinerwirt“ v Mestinju.

V nedeljo, dne 28. aprila ob 8. uri dopoldne v Podčetrtek.

V nedeljo, dne 28. aprila ob 3. uri popoldne v gostilni „pri pošti“ v Rogaški Slatini.

Na teh treh shodih se predstavi naš kandidat kmet Andrej Drofenig! Volilci! Pridite polnočitveno, da se stvarno pomenimo o po- celo!

*

Naš kandidat posestnik Franc Senekowitsch govor na sledenih shodih:

V četrtek 25. aprila ob 4. uri popoldne v gostilni Fluher v Pesnici.

V petek, 26. aprila ob 9. uri dopoldne v Majerjevi gostilni v Zgornji sv. Kunibertni.

V petek, 26. aprila ob 3. uri popoldne v gostilni „Südmärkhof“ v St. Ilju.

Naš kandidat Lud. Kresnik govor na tehle shodih:

V nedeljo 28. aprila ob 8. uri pri veste v Makolah; ob 11. uri pri Koropcu v Studenicah in ob 3. uri pri Mahoriču v Poljanah.

Pridite vse!

Naši kandidati so in ostanejo:

Za sodniška okraja Ptuj in Ormož. veleposestnik Josef Ornig v Ptaju.

Za sodniške okraje Maribor (desno obrejje), Slov. Bistrica, Konjice kmet Ljudovik Kresnik v Črešnjevcih.

Za sodniške okraje Rogatec, Šmarje, kmet Andrej Drofenig v Kačjem dolu.

Za sodniške okraje Maribor (levo obrejje), Sv. Lenart, Ljutomer, Zg. Radlje na velenje, Franc Senekowitsch v Leitersbergu.

Za sodniška okraja Celje in Vrantsko velenje, kmet gradišče Schönegg Jos. Vodopivec.

Za okraje Brežice, Sevnica in Škofje Loka veleposestnik Alfred baron Moscon v Pišecu.

*

*

*

Nadalje na Koroškem: Za okraje Borovlje, občina Železna Kapela in Pliberk veleposestnik Frid. Seifritz v Miklauzhofu.

Za okraje Velikovec, Staridvor in Štorec posestnik in krčmar Jos. Nagele.

Sveti dolžnost vseh naprednjakov da eda, ke te može! Ne pustite se prevarati! Vsi na krov!

Strankarsko vodstvo

„Napredne zvezze“.

Resnične besede za krščanske volilce.

Kaj naj bode duhovnik ljudstvu?*)

Pravi duhovnik naj bode oznanjevalec božje besede na zemlji.

Pravi duhovnik naj bode s svojim lepim, poštenim ravnanjem vzor v občini vsem vernikom in naj ne pelje po hujšljivega življenja.

Pravi duhovnik naj pelje vedno resnico v ustih, naj pridigne vedno in povsod mir ter ljubezen, naj odstrani povsod sovraščvo in prepire.

Pravi duhovnik naj položi v srca ljudij seme dobre, vsmiljenja in ljubezni do bližnjega; ljudstvu naj bode voditelj in pošteni posvetovalec v življenskih nevarnostih; slabotne naj podpira, one, ki so prišli na slabo progo, naj pripelje zopet na pravo pot.

Pravi duhovnik naj deluje plemenito, da boljša častvo ljudi; v pravem zmislu besede naj bode učitelj ljudstva, zaščitnik prave božje vere.

Res, visoko naloge imajo duhovniki, krasni delokrog imajo! Ali ne bi mi vsi, ki smo tukaj, takega duhovnika, ki izvršuje svojo plemenito nalogu, kot najvajnejšega v občini spoštovali in ljubili? Ali ne bi se mi vsi takemu poštemenu duhovniku odkrili? Ali ne bi bili z njim ena duša in eno srce?

Zakaj pa ni tega? Zakaj ni pokoj v našem ljudstvu? Zakaj se je zanesel boj meščana proti meščanu, kmeta proti kmetu, tudi v našem kraju? Zakaj vse to?

Duhovniki so bili, ki so nam vsiliли ta boj!

Duhovniki obrekajo poštene ljudi z neresničnimi trditvami.

Duhovniki imenujejo svoje osebne in politične nasprotnike „sovražnike vere“ in oslepajo s tem ljudstvo.

Duhovniki so, ki prenašajo s takim nekrščanskim delom preprič in boj v občino, v družino, v naše dežele! Vera je tem gospodom postranska stvar, — vladati hočejo in ljudstvo hočejo podjarmiti!

Mi naprednjaki ne spravljamo vere v nevarnost, — ne, naš boj se obrača proti onim duhovnikom, ki svojo službo tako nečastno izpolnjujejo in jo naravnost zlorabljajo!

Ali oznanjujejo božjo besedo tisti duhovniki, ki peljejo na političnih shodih velike govore, ki hujskajo, ki obrekajo svoje nasprotnike? Ali so res pravi in pošteni služabniki božji tisti duhovniki, ki vam polagajo sovraščvo proti bližnjemu v srce?

Ali so tisti možje, ki mesto da bi oznanjevali božjo besedo, podpirali vboge, pomirili umirajoče, — ki letajo od gostilne do gostilne, ki oznanjujejo tam svojo lažnivo politiko, — ali so ti možje pravi duhovniki?

Ti ljudje pridignujejo namesto

ljubezni sovraščvo
namesto miru nasprostvo,
namesto skupnega dela

neizprosni boj.

Ali so potem taki ljudje pravi služabniki božji? Ali zamore vzgajati postopanje takih duhovnih ljubezen do resnice? Ali je sploh takšni mož — duhovnik? Ali ima pravico, da imenuje naprednjake „sovražnike vere?“ Ali se sme imenovati takšni mož duhovnik in ali sme govoriti v imenu našega Odrešenika in v imenu vere?

Vsak pametni človek mora ta vprašanje zanikit.

Mi ne obtožujemo celo duhovništvo, ker obsegata stan tudi veliko pošteno mislečih mož, pravih duhovnikov. Naše besede veljajo onim duhovnikom, ki omadežujejo svoj lastni stan. V ravnanju teh duhovnikov tiči velika nevarnost za vero. Ako ne ponehajo ti slabih duhovnikov s svojim delom, potem pride pač katoliška vera v nevarnost. Ali tega nismo mi krivi, temveč oni, ki naj bi bili duhovniki, pa so le farjl!

Ne samo mi smo tega mnenja, temveč tudi drugi! Politikinja duhovčina je največja nevarnost za vero!

Politični pregled.

Državno zbornico se skliče v drugi polovici meseca junija, ali 19. ali pa 25. junija. Tako poročajo listi.

Kaj so kmetje dobili? Bore malo, grozno malo so dobili kmetje od mačeh države. Cene žitja so padale tako-le:

Leta	pšenica, ječmen,	rž,	oves
1870—	79	26·20	19·30
1880—	89	20·80	19·70
1890—1900		18·60	17·70

Vrednost v kronah.

Hipotečni dolgovalni pa so narasli tako-le:

Leto	kron
1867	na 2.447 milijonov
1885	" 3.525 "
1892	" 3.796 "
1899	" 4.588 "

Za 87 4% so torej kmetski dolgovalni narasli! To je „dosegel“ kmet... Pač pa so drugi precej dosegli! Cerkveno premoženje n. p. je tako-le naraslo:

Leta	goldinarjev
1880	na čez 295 ^{1/2} milijonov
1890	" 348 ^{1/2} "
1895	" 409 ^{1/2} "
1900	" 813 ^{1/2} "

V 20. letih je naraslo torej cerkveno premoženje za čez 222 milijonov in znaša danes že čez 1000 milijonov. To je dosegel cerkev... V državnem zboru se je sklenilo te-le postave: Za uradniške plače 20 milijonov kron

„duhovniške“ 4^{1/2}, „vodne ceste“ 750, „mesto Praga“ 16.

To je le nekaj podatkov, kako se dela za kmeta! In glavni vladarji v starini zboru so bili klerikalci!

Volilni boj.

Ptuj. Preteklo nedeljo dopoldne se je vršil v ptujskem „Vereinshausu“, raz katerega je pla-

*) Po „Kärntner Landeszeitung“.

polala belo-zelena zastava, velik volilni shod. Velika dvorana (največja dvorana v Ptuju!) je bila do zadnjega kotička zasedena, v ozadju pa so še volilci stali. In to niso možje iz neposredne bližine ptujske; prišli so volilci iz vseh pomembnejših občin ptujskega okraja, zlasti iz Haloz in dravskega polja. Ob 10. uri je pozdravil naš urednik g. Linhart zborovalce in otvoril zborovanje. V predsedstvo so bili voljeni: za prvega predsednika kmet Wissenjak iz Slomov, za namestnika kmet Stampfli za zapisnikarja posestnik Schosteritsch iz Sv. Vida. Kmet Wissenjak je pozdravil navzoče v krepkih besedah in podelil besedo uredniku Linhartu. Le-ta je v 1 urnem govoru razjasnil naloge, ki čakajo novo zbornico in lastnosti, ki jih moramo zahtevati od svojih poslancev. Označil je zlasti naraščajoče davke, omenil zvišanje duhovniških plač in nesrečno razmerje z Ogri. Burno odobravanje je prekinilo opetovanje govor in mu je ob koncu sledilo. Kmetje so poslušali govor pazno in so bili res navdušeni. — Potem je govoril kmet Wissenjak o zahtevah, ki jih stavljo kmetje poslancu, zlasti glede previsoke cenitve zemljišč, glede previsokih obresti na gospodarstvu, glede pravice lova, ki naj bode prost vsakemu posestniku, glede pridelovanja žganja, ki naj se dovoli vsakemu gospodarju na svojem posestvu, glede cene soli, glede neznosnih orožnih vaj (Waffenbung), glede zvišanja „lönunge“ za vojake in skrajšanja vojaške službe in glede poštene podpore za starost tistim kmetom, ki so 30 let svoje davek plačevali. Tudi temu govoru je sledilo živo odobravanje. Govorili so še gg. posestniki Schosteritsch, Kranjc, Vogrinec in drugi. Vsi so se zavezeli za kandidaturo g. Jos. Orniga. Shod je sklenil ednognano, da pozdravlja kandidaturo g. Orniga in da bode zanjo delovali. Bili so tudi nekateri nasprotniki navzoči, ali tudi ti so glasovali za g. Orniga. Nadalje se je sklenilo, odposlati brzjav obolelemu g. Ornigu. Tako je končalo to velezanimivo zborovanje s polnim uspehom. Ljudstvo je govorilo! Mi nismo nikogar silili, da bi za tega ali onega glasoval, — mi nismo imeli zaklenjenih vrat, — prosto so ljudje sami postavili g. Orniga. Kandidaturo mlinarja Zadravca pač nikdo ne vpošteva, ker je izključeno, da bi ta precej neznan mož prodrl proti hofratu Ploju. Zato koristijo „narodnjaki“ le Ploju, ako stoji jo trmoglavo na tej kandidaturi. Edini zmožni kandidat proti Ploju je naš Ornig!

Ormuž. V nedeljo, 21. t. m. se je vršilo v Škorčičovi gostilni v Ormužu veliko volilno zborovanje. Shod je bil izbirno obiskan, prostori so bili natlačeno polni. Prišli so volilci iz vseh večjih občin tega okraja, zlasti iz Velike Nedelje. Ormužki župan g. Kautzhammer je pozdravil navzoče in želel shodu veliko uspeha. V predsedništvo sta bila ednoglasno izvoljena posestnika Peter Zadravec in J. Bauman. V daljšem govoru je popisal urednik Linhart naloge, ki čakajo nove poslance. Živo so mu kmetje odobravali, ko je zaklical: Neumne politike za dvojezične pečate smo siti do grla, mi zahtevamo zdaj gospodarskega dela! Tudi predsednik shoda Zadravec je obširno govoril o težavah kmetijskega in obrtniškega stanu. Obema govoroma je sledilo navdušeno odobravanje. Shod je sklenil potem ednoglasno, da hoče delati z vsemi močmi nato, da bode izvoljen naš kandidat g. Ornig iz Ptuja. Sklenilo se je to ednoglasno iz vseh navzočih. Po raznih kratkih govorih se je to veliko zborovanje zaključilo. Tudi v ormužkem okraju je torej ljudstvo govorilo! Proč s kandidaturo zlatega ovratnika, proč s hofratom! Naš kandidat je in ostane Jos. Ornig v Ptuju!

Iz ormužkega okraja. Naši nasprotniki so pričeli prav grdo lagati čez naprednega kandidata g. Orniga. Mi pa pravimo: srečen bi bil tudi naš okraj, ko bi imel takega načelnika, kakor je Ornig. Kdo od prvaške gospode je že za ljudstvo toliko žrtvoval in delal kakor Ornig? „Delali“ so — dokaz prvaški celjski zastop, v katerem je kralel tajnik Kosem leta dolgo, brez da bi mu ostavili prvaki to lumparijo! Zato bodovali m o ž a, ne pa figuro; volili bodovali g. Ornig a! Tudi glede Zadravca se vse vrste govorice širijo. Mi nočemo tega mlinarja napadati, ker nam ni ničesar zlega storil. Ali to pa vendar vemo, da ima g. Zadravec n a j v e č k u p č i j e z N e m c i in da je torej malo

čudno, ako ravno zdaj deluje za „nov“ narodno stranko, ki se dela kot največja nasprotnica Nemcev. Vse kar je prav, g. Zadravec! Sicer pa mora vsak pametni človek vedeti, da je kandidatura Zadravca le — neumnost, kajti proti jezuvitičnemu hofratu Ploju prodereti, to zamore le — naš kandidat, delavni, izobraženi Jos. Ornig!

Dobova pri Brežicah. Dragi „Štajerc“ sprejmi tudi od nas Dobovčanov, stanjujočih na koncu lepe štajerske dežele, kateri stojimo kot skala ob morju hrvaškega globusa, dopis in sicer od tako opranega volilnega zborovanja, katerega je držal sicer mnogobrojen, — a na kakšen način se je delalo? Udrhal je dokter kako po naprednih možeh ter časnikih in tudi tebe dragi „Štajerc“ je tako psoval, take da bi zborovalci kmalu prosili za klobuk, da bi v njega k . . . i. Iz stranske sobe se je slišal glas: Pfui! Tiho Benkovič! Dol iz stola! Govoril je tudi čez tvojega urednika g. Linharta! Med govorom je tudi neki klerikalec kričal, da ven tisti, kateri nima povabila ker so poslušalci proti toliki hujškariji jako razburjeni bili. Doktor se je izrazil, da kmet ni dosti izobražen da bi mogel poslanec biti toraj volil „Mene Benkoviča“. Prosim Vas, Benkovič, kaj mislite Vi od nas da smo mi tako zabiti, ko morda pri Vas doma, ko še morda s košom zvonite? Toliko nam morate že pameti priznati da sami izprevidimo kdo bo naš kandidat. Mi nobenih shodov od Vas ne potrebujemo! Naš kandidat je velezasluženi gosp. A. baron Moscon iz Brežic. Samo on se nam zdi sposoben in nam je že dolgo leta kot kmetski prijatel znan. Njemu so tudi vsaki dan pri cesarja vrata odprta. Naš župnik je stal med vratami, ravno ko je šla ena žena iz sobe in je rekel: „Kaj je treba tukaj bab?“ Če je stvar odkrita, zakaj pa ne bi smeles ženske poslušati; ali je bila vera v nevarnosti? Po dolgem žlabanju so poslušalci že bili trudni in so komaj čakali, da se stvar zaključi. Obeta je tudi Benkovič, da prideva z Roškarjem v Dobovo, pa vaj čisto nič ne potrebujemo. Sicer se je za Benkovičom zvijzgal, ako prideva pa z Roškarjem, bomo pa juckali in jokali! Da pa ta parada izostane, ostanite dokter v vaši kleti podobni kancilji ter študirajte na 14. maja, če bode takrat vam v čast lepo vreme. Do besede ni na shodu nobeden prišel, ker se je doktor bal, da bi dobil šnofat in je raje izginil, kot kafra . . .

Mežica. 21. t. m. hotel je prirediti klerikalno-prvaški kandidat Grafenauer v Mežici zborovanje. Naš župnik, ki je zadnjem času pozabil, da ni lepo za duhovnika, ako se meša v politiko, si je veliko prizadeval, da pridobi lokal za ta shod. Ali v Mežici ni človeka ki bi pustil črnuhe zborovati v svojih prostorih. Čuje se, da je dal potem župnik svojo „šupo“ za shod. Hm, hm! Nevarnosti, da bi postal požar, pač ni bilo, kajti črnuhi so prijatelji teme in se bojijo svetlobe, kakor nočna ptica. Več pozneje!

Rogaška-Slatina. 18. t. je obdržala naša stranka v hotelu „pri pošti“ volilni shod. Shod je bil jako dobro obiskan. Predsednik je omenil, da kandidirata v tem okraju sicer že 2 moža, da se je pa treba resno odločiti. Potem je nastopil naš kandidat posestnik Andrej Drefenig. Govornik je ozigosil v krepkih besedah škodljivost klerikalstva, ki ima edini namen, podjarmiti in izkoriscati ljudstvo. Na drugi strani pa je grajal govornik tudi postopanje „narodne stranke“ ki je samovoljno in brez ozira na ljudske želje postavila svojega kandidata. Le-ta „narodni“ kandidat je že pri svojem prvem nastopu marsikaj neumnega povedal. Sicer je pa dokazano, da Žurman ni trdni značaj, temveč le orodje celjskih advokatov. Govornik se je popečal potem z pomenljivim delom našega lista in je ozigosil hujškanje klerikalnih duhovnikov. Omenil je potem rezvitek poljedelstva, za katerega sta zlasti cesar Jožef II. in nadvojvoda Johan veliko storila. Govoril je še o raznih kmetskih zahtevah, vseskozi pa stvarno in resno. Klical je končno kmete na resno delo. Govor g. Drefeniga je bil prepričevalen in globoko vpliven. Ko je predsednik navzoče vprašal, katerega kandidata hočejo, zaklicali so kmetje splošno: Drefenig mora biti naš poslanec! Ednoglasno so sklenili navzoči posestniki, delovati za Drefenigovo kandidaturo. Posestnik Smeh je predlagal sledečo rezolucijo,

ki jo je zbor ednoglasno sprejel: Danes v gmo drina „pri pošti“ zbrani neodvisni kmeti rogaške travniko Šmarjskega okraja postavijo za svojega kanisadno dr Andreja Drefeniga, posestnika v Kačjem zadnjem in oblubljenem, delovati po možnosti za npriliku iz izvolitev. Z veseljem sprejmejo zborovale — tudi javko kozjski okraj se je postavil za Drefenigovo na Konečno prosi shod, da sprejme kandidat prieng je „Štajercove stranke“. — Med shodom ještura, za val posestnik Vidjan „narodnega“ agiproti sk Kušeca lažnika, ker je ta legal o komprki se je med našo in narodno stranko. Shod je bil pri kate pomenljiv. Na delo za Andreja Drefeniga Mi pa š

Pristava. V soboto je narodna stranljiv člov redila volilno zborovanje v gostilni „pri Antabor“ na katerem je kandidat Vinko Žurman Drefenig svoj program. Udeležilo pa se je tega Iz tudi precejšnje število naših somišljenikov čitali pri tudi naš kandidat Andrej Drefenig. Zlasti še. Mi smo se po vsem popolno mirno zje Ploj in nismo imeli namena, zborovanja motiti škodo, je bila prosta beseda še po sprejemu Celo zanje, za katero je glasilo 2/3 navzočih, temu ne gel je naš kandidat še k besedi Ploju. Povedal je gospodu kandidatu in njego te po spremstvu v kratkih pa krepkih besedah pove Pl se je on in njegovi somišljeniki zpora nama velj stinju udeležil, kako so bili prevarani in judi je da je danes na zborovanje prišel. Poseben Str pomnil je, da neodvisni kmetje na shodi prišeli Mestinju niso mogli kandidata po svoji predstaviti, ker je zato že vse v naprej obiskovali rodne stranke in advokata dr. Kukoviča in to s torja Kušeca preskrbljeno bilo. Gleda protabil g. bil je naš kandidat Drefenig proti kandulčarja Žurmanu večkrat drugoge mnenja. Takri tem Žurman pravil, da ni mogel pri dosedanjih moge slanicih doseči, da bi se postava o kužnjičavabili lezni (Tierseuchengesetz) v prid kmeta iznanja snovila, nakar mu je naš kandidat rekel, poži sli ja to bil lahko veliko bliže dosegel; pritolici c bi bil kar bi bilo za njega častna dolžnica je ž podružnici kmetijske družbe na Slatini t. kand bil pri glavnem zborovanju filialke ta praeš stavl; km. družba bi bila vsa moč v total je rabila, da bi se bil ta zakon v 25 letih glidi: že preosnova. Dotaknil se je še tudi ordbih. P programnih točk, tak tudi delavske, in kendi mu navzoči fant kot delavec našega kandidata u. k zumel, vnel se je temu delavcu jezik v dogovoru za shod brezpomenljivem govoru. Tudi Štajerc kandidat omenil, da je g. Žurman kot de kond odbornik po nadupnikovem povelju štrajati, ka da sploh ni stavil v okrajnem odboru že pose tijstvo drugih koristnih predlogov kakor in Piše travniških bran. Na to očitanje, da je g. Ve man kot izobražen kmet dosedaj opustil v postavl svojih sokmetov gospodsko delo, ni bilo odgovnjega Pač pa si je g. nadučitelj Strmšek pripravil Mestinjski shod in postopanje na shoditem, da opisati, kakor bi bili ti gospodje popolnamene vilo protopalni in je priponil, da akorat tem bi bil 5 govornikov zaznamovanih, bi se bilje sklic vsakdo kot kandidat oglastil; seveda se volilni posrečilo to dokazati. G. Oroslav Kušec shodu vprašanje našega kandidata, zakaj ni stopščen obljubo držal, da se bodo navzoči kandidatelj Ell prve povabili na shodu razviti svoj progred zba dogovoril da ni poznal Drefenigove zanimiv Končno se nam je od g. nadučitelja Štrajgršin predbacivala sirovost, da smo se udeležili. Nag zborovanja za kar pa ni imel povoda, katerese naši pristaši popolno zadržali, ja v svoji roke niso vzdignili, da glasujejo za g. prišel Žurmanu. Razburilo nas pa je vse, ko jda bi učitelj Strmšek našemu v vsakem obenapad prednemu kmetu Drefenigu predbacival, umnenje on z Žurmanom kot kmet ne more menitvar C celo tako daleč se je gospod spozabil, iz poli dejal, da povzdiga Drefenigove kmetije in maglaša šanje njegovih zemljišč, vinogradskih nasukovce vse to, ni Drefenigovih rok in njega glavzeleni Ko ga Drefenig nato opozori, da nima vseminika, kateri bi mu bil vse to napravil, m volilci naša g. nadučitelj potovalne učitelje . . . tako n kar je prav, dragi gospod, pa to je gotov darski predebelo, potovalni učitelji so ja za nas predne in po navadi zato ne morejo svoje nauke na posničiti, ker jim ravno dostikrat izobraženi zakaj niki ne dajo priložnosti, da bi na njih in Ellersd svojo učenost pokazali. Dve urij najlepši noben vora od prvega učenjaka ne velja toliko,

delo in izgled! Poglejte, kako zgled vleče! Glejmo dinare, glejmo umetno gnujenje, snaženje tankov in potkov, in tudi če se izgledno nadidešo dvero posadi, kakor je to pri Drosenigu in dolu velespoštovan g. Bellé učil in ob kateri njegovih politik se ste tudi Vi z Vašimi šolarji udeležili, — tudi ta izgled bode uplival bolj kakor en njen najbolj učenih knjig. Naš kandidat Drosenig je še končno omenil, da njegova kandidatura, na katero se tudi on ni vsiljeval, in za boj proti skupnemu nasprotniku nikakor škodljiva, promisli bil zelo na to način ložje dožje volitve prišlo in kateri bo vsak pošten kmet za kmeta žel. Mi pa še pravimo: Žurman ni politično zanesljiv človek, ker skače vsakih 14 dnij v drugi urab. Edini naš kandidat je in ostane g. Drosenig!

Iz Haloz se nam piše: V „Fihposu“ smo v km. dali pred kratkim slavospev na hofrata Ploja. Zlasti se je list mariborskih črnih zlagal, da zadraži Ploj Haložanom pridobil zadostne podpore za skodo, napravljeno po elementarnih dogodkih. Celo zahvalili so se neznani dopisuni „Fihposovi“ zame na nedolžnosti polnemu zlatemu „krogelcu“ pri Ploju. Haložani sami pa žalibog ne vajo nič govorje tej podpori. „Fihpos“ naj vendar enkrat že v zakonu velike „zasluge“ ali le — za-se. Za druge in zakonu judi je malo naredil. Zato proč s Plojem!

Stranice pri Konjicah. Kandidat Pišek se od učenja je prišel v nedeljo dne 14. aprila t. l. k nam povi predstavljal. Volilni shod je sklical župan in od cerkveni ključar Janez Bukošek. — Pa kako se agitira to skovalo! Na velikonočni pondeljek je programabil g. župnik Gašper Kačičnik oba cerkvena in učenja in na obed. Šlo se je pa le za volitev in ko je pri tem jedlo in pilo tako, da g. župnik Gašper i jih pričel popoldanske božje službe opraviti. — Povabilo so torej Pišeka naj k nam pride srečo a premanjati. Prišel je, a imel je smolo. — Počel, da bojni službi je župan priporočal naj se zborovanje pristope obilno udeležijo. — Udeležili so se. — Most, ko je župan in cerkveni ključar shod otvoril in i v kandidatu Pišku besedo podelil in nam ta predsednik srečo oznanjati če bomo njega volili, nato vpi je med navzočimi volilci hrup in so se slišali i gotovici: kaj je s farovza ni kaj prida in še več druzib. Pišek je moral utihnuti in popihati. Ž njim ker nende muzikant Miha Lamut iz Žreč, zaupni mož za nivo ktm. zveze kateri nas je tudi hotel s svojim daljšim govorom osrečiti. — Govoril je potem g. Matija je v Tivjuž štarejši v jedernatih besedah in se okrajno končno sklenilo le za tega kandidata glasovat, katerega nam „Stajerc“ priporoča. To pa za kme posestnik Krešnik v Črešnjevcu. No Gašper naki Pišek! — ali ni to resnica?

g. Ž. Velikovec. Prvaško-klerikalna stranka je v predstavila proti naprednemu kandidatu g. Nagele dogovorjeno moža v osebi grebinjskega župana Florizadevrajana Ellersdorferja. Ta mož je dovolj nespametno, da se pusti izrabljati v farsko-nazadnjanske sklene in to proti svojemu prijatelju g. Nagele. Pravno tem si je pridobil le nasprotstvo! Dne 14. t. bil labje sklical v Kovačeve gospodinstvo v Grebinju svoj em volilni shod. Nasprotno istega dne obdržanemu se shodu v sv. Petru se je vršilo to zborovanje storje posteno in dostojno. Škoda je le, da je sklicanidat in telj Ellersdorfer — p o b e g n i l, ker se je menogram, da zbal stvarnega razgovora. To je tembolj menimivo, ker agitirajo pristaši črne gospode z Strmšča najgrajšimi lažmi glede železniškega načrta našega življa ter g. Nagele. Kako bode zastopal Ellersdorfer interese okraja, ako se boji stvarnega razgovora a še v svoji lastni občini? Na shod v Grebinju je g. Vinko prišel tudi g. Nagele. Naš kandidat ni prišel, da bi se maščeval za nesramni, prav jezuševitčni napad v sv. Petru. Hotel je le povedati svoje mnenje glede železniškega vprašanja, da pojasni stvar Grebinjanem, katere so naši nasprotniki in z političnih vzrokov načarali: G. Nagele je in zagajal potrebo železnice od sv. Pavla čez Velikovec v Celovec in je izjavil, da se bode za to zavestno v prvi vrsti potegavati; delal bode z a oskrbo in pomoci, da se ta železnica uresniči. Navzoči mu volilci so to izjavo navdušeno pozdravljali. Ravno tako nadaljnjo izjavjanje g. Nagele glede gospodarskih vprašanj parlamenta. Vsaka beseda na prednega kandidata g. Nagele je tako močno učinkovala, da so se pričeli vprašati: ali poskuski nam treba novega kandidata v osebi gospodarskega Ellersdorferja? Ali — klerikalstvo je nestreno, nobeno sredstvo mu ni preumazano. Res škoda,

da se pusti g. Ellersdorfer od te umazane stranke za nos vleči...

Velikovec. 14. t. m. je obdržal naš kandidat g. Jos. Nagele v Standmanovi gostilni v sv. Petru volilni shod. Ob začetku shoda se je pripeljal voz, iz katerega je stopil možkar z rdečo brado. Menda je to klerikalni dr. Müller od Brejčka. Mož je govoril najprvo z gostilničarjem in prišel potem k meni ter se hotel prepirati v svoji surovosti. Ali mi kmetje smo olikani in take gospode pustimo pri miru, ker se nočemo rok umazati. Gospodek je šel potem k župniku, ki je potem v cerkvi vabil za klerikalno zborovanje; zlorabil je torej cerkev. Potem je prišel dotični Müller s svojim kandidatom Ellersdorferjem in zasedel gostilno, katero smo že par dñij preje najeli za naše zborovanje; z njima je prišla črna druhal in osula kot čebele v dvorano. Müller in Ellersdorfer sta potem pridigovala. Končno so prodli tudi naprednjaki v sobo. G. Nagele je hotel govoriti, ali nasprotniki so pričeli tuliti kakor živina. No, končno so morali vendar poslušati krepke besede g. Nagele. Kaj ima ta Müller, neznani dohtarek, pri nas opraviti? To je nesramnost, kar že uganjajo prvaški hujšači. Ali pomagalo jim ne bude. Naš kandidat je g. Jos. Nagele!

Dopisi.

Sv. Janž na Vinski gori. Dragi naš list „Stajerc“! Naznanimi ti se par vrstic, kako se v naši kameniti občini godi. Kakor smo poročali, so pili naši klerikalci pri seji šnops in so pojedli celi kruh. To je gotova resnica in resnici se ne da glavo odtrgati. „Fihpos“ pa nas je zato opsoval, češ, da smo mi „šnopsari“. Kaj vraga! Kje se pa pije največ šnopsa, kakor pri Žagarju, ki je občinski odbornik in ima pisanino? Jaz sem na svoja ušesa slišal, ko je Žagar v cerkvi po službi Božji rekel: „Zdaj pa gremo nad šnops!“ Oblast je prepovedala, imeti odprte gostilne med Božjo službo. Žagar pa se zato malo briga. Seveda, saj je odbornik in mu tudi Krofič pomaga... Povedati moramo še, kako so naši klerikalci šacvali škodo zaradi toče. Šlo jih je skupaj celo krdeč, da smo mislili, da je krizev teden; neki „Glujo Mešec“ se je hotel najpametnejšega delati: vsak se mi mora odkriti jaz sem načelnik. Prišli so do Jakoba: „Koliko imaš škode?“ — 400 kron! — „Kaj?“ se začudi župan; „ne več? Ti imaš škode najmanj 600 kron! Tako moraš govoriti. Ako te žandarji vprašajo, moraš tudi to reči!“ — Zakaj neki so možicejno tako govorili? No, videli so na mizi celi kruh in bokal vina! Najprve se nažene nad kruhom Žagar, potem Krofič, končno pa mežnar, o kateremu ne vemo, kaj je imel zraven opraviti. In popili in pojedli so vse! Tako je imel posestnik dvojno točo: eno na polju, drugo na mizi. Ali zdaj, ko so denar delili, ga ne poznajo, ker je naprednjak! Iz naše občine dobri podporo le neki Lah, ker je županove žlahte... Kdaj se odkrižamo te gospode?

Glede volitev je izid v 1. razredu rezlavljjen. Ali nikdo ne zine, kadaj bode nova volitev. Naznani se mora celo komedijo višji oblasti.

Napredni opazovalec.

Iz Kalobja. Lansko leto smo imeli pri nas na Kalobju občinske volitev. Naš župnik Kostanjevec se je zelo postavljal in je vse volilce tako hujškal, da naj stare občinske odbornike odvržejo, pa nove izvolijo, in je on za svojo torbo delal da je tudi on zraven prilezel. Potem pa ko je bilo volitev končana, je pa dve starina odbornikoma reklo: Kukovič in Podgoršek sta pa v torbi ostala. Pa dragi župnik Kostanjevec, tvoj odbornik je tudi bil lansko leto v torbi ostal; šele letos je malo pred veliko nočjo iz kuharčne torbe prilukal. Pa glej, da se ne boš posehmal več v take stvari vtrkal. To za danes, pozneje še več!

„Stajerc“ naročnik.

Sv. Barbara pri Mariboru. Dragi „Stajerc“, tudi takoj imaš lepo število naročnikov. Vsi smo naprednega mišljenja in ljubimo pravico. Ker nam prineseš vsaki teden iz drugih krajev novice, hočemo tudi mi enkrat prosiš za nekoliko prostora. Dolgo že molčimo ali nekaj opazujemo; ker pa je postopanje čimdalje prednejše zato moramo enkrat sprožiti. V naši prelepri fari imamo „narodni dom“, kareri stoji

kakih 10 minut od farne cerkve. Kadar gledamo napis nad vratami: „J. M. Gostilna pri Narodnem Domu“, — dozdeva se nam enako takemu drevesu katero pokaže samo svoj cvet, sadu pa nič; ker se gostom na vsako zahtevanje odgovori „nemčur.“ Žali Bog, da je ta gostilničar, odkar je začel s posestvami baranti, pozabil da je že več kakor pred 30 leti obljubil svoji ženi zakonsko zvestobo in ljubezen do smrti! Zmotila pa ga je kmetica tako dačač, da brez nje ne more več živeti, nič več kupiti pa ne prodati, že tudi spati ne. Ona zahaja pogosto v „narodni dom“; tam ima do vsega pravico, večjo kakor lastno žena, pije tako dolgo da jo po noči gospodar domu spremlja. V neno hišo pa ta gospod najraje zahaja, kadar njenega moža doma ni; če je pa v „narodnem domu“ kakšna veselica ali muzika in pride 15 ljudi, more biti Micka „kasirarca“; drugače bi se gospodarji veselje kalilo. Ako pa jima neka žena z eno besedico kaj očita se more umakniti, drugače jih dobi po hrbiti in po glavi, kakor se je to že zgodilo... Ta mož se tudi pobožnega kaže, najraje čita „Slov. Gospodarja“. Dobro bi bilo, da bi mu ta duhovniški list prinesel kakšni poduk o 9. božji zapovedi. Ob času občinskih volitev je predlagal: le takih ne voliti kateri imajo „Stajerc“; tisti niso kristjani, to je luteranska cajtanga, čez duhovnike in črež vere! Mislimo, da je veliko bolj častno „Stajerc“ čitati kakor pa se s tako baburo pajdašti, ker si že v šoli mladina od teh dveh oseb take reči, govoriti, kar še bi slišati ne smela. Za danes naj bo zadostno. Ako pa še s tem ne bota zadovoljna in se bosta še nadalje gospod M. in gospa P. v kočiji vozila, tedaj bomo kaj več na solnce spravili. Masla je polna glava in že teče na vse strani, varovati se moramo, da nas ne oškropi! Kdor je „Stajerc“ krtiče najbolj potreben, ta njegove naročnike najbolj zmerja...

Sv. Jernej nad Muto. Sprejeli smo tale popravek: V zmislu § 19. tisk. zak. zahteva podpisani, da sprejmeme sledeči popravek z ozirom na Vaš dopis „Sv. Jernej nad Muto v štev. 14. Vašega lista z dne 7. aprila 1907. Ni res, da bi se hvalil kje, da sem vselej šolo izpolnjeval, kadar niso učitelji imeli, res pa je, da se nikjer nisem zato hvalil. Ni res, da sem se okr. šolsk. svetu v to ponujal, res pa je, da me je ta prosil, da sprejemem službo začasnega šolskega voditelja. Ni res, da sem učil, kakor sem sam hotel, res pa je, da je bil c. kr. šolski nadzornik g. Schechel z učnimi uspehi zadowoljen. Ni res, da kadar pride čas volitev, da rjovem kakor lev, res pa je, da se zadnjih volitev v državnih in deželnih zbor in občinskih zavodov niti udeležil nisem. Ni res, da zapovedujem vsem, kako imajo voliti in kdor se mi ne uda temu brezvezstvo in nemčurstvo očetam, res pa je, da tega nisem storil. Ni res, da ko hitro volitev mine, še že zopet nasprotnik Nemcem prilizujem, kakor izvrstne dobro znam, res pa je, da se nikomur ne prilizujem in da nimam nasprotnike med Nemci. Ni res, da sem leta 1897 sv. misjon zato upeljal, ker mi je ta veliko bil nesel, res pa je, da nisem imel nobenih časnih dobrov od njega. Ni res, da prosjačim na prižnici na vse mogče načine, res pa je, da tega nikoli nisem storil. Ni res, da je bilo tudi eno jajce ali eno žlico zabele od ubogih zadosti, med tem, ko so se kmetice s kapuni plečeti, mnogim maslom i. t. d. vrstile, res pa je, da vsakemu plaćam, kar mi prinese. Ni res, da so bile kmetice zato gospo imenovane ter v zlate knjige zapisane, res pa je, da nisem naših kmetic nikdar tako nazival. Ni res, da se mi je leta 1904 na veliko prizadevanje zopet posrečilo prejšnji misjon zopet ponavljati, res pa je, da se je misjon vršil leta 1901 in se ni bilo treba veliko zato prizadavati. Ni res, da sem na Kalobju nemogoč postal, res pa je, da sem bil tam vedno mogoč. Ni res, da živine s kom v družbeni obitelji, res pa je da živim samotno sam za se. Z spoštovanjem Rudolf Raktelj, župnik. Sv. Jernej nad Muto, dne 12. aprila 1907. — Opomba: Čuli smo od prijateljev, da smo napravili g. Raktelju krivic. To ni čudno, ker je danes med našimi duhovniki jako malo belih vran. Ali vkljub temu objavimo ta sicer nepostavni popravek.